

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indált BÉTSBŐL Szombaton 29. Novemberben 1788.

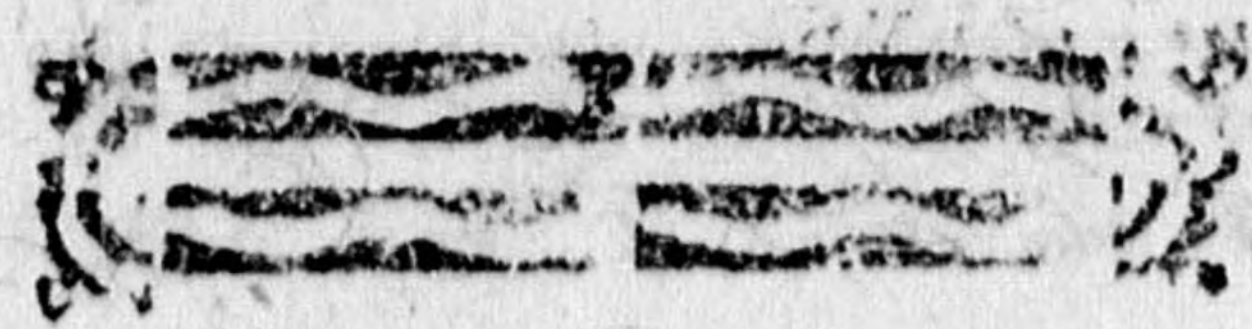
Ugy özelebb költ Kurirban nagyot fogadtunk vala ;
 A' hogy t. i. a' Portával békéségünk léfzen a' té-
 len; de máig-is szavunk mellett állunk — azt nem
 igértük, hogy más-felől semmi zenebonánk nem le-
 het — sem azt, hogy az Oroszoknak-is békéségek
 léfzen. — 1) Feldmarsall *Lásci* és *Pellegrini* a' múlt
 Tsötörtökön Bétsbe szerentséfen meg-érkeztenek, és
 a' Télen igen sok fő Vezérek fognak szabadsággal
 Bétsben telelni; a' minthogy — 2) Az egész Tábor-
 nál még a' köz-embereknek-is szabadságot adnak 3
 hónapokig, a' kinek tetfzik, hogy az alatt az idő
 alatt a' maga atyafiaihoz visszsa-térhelsen — és itt

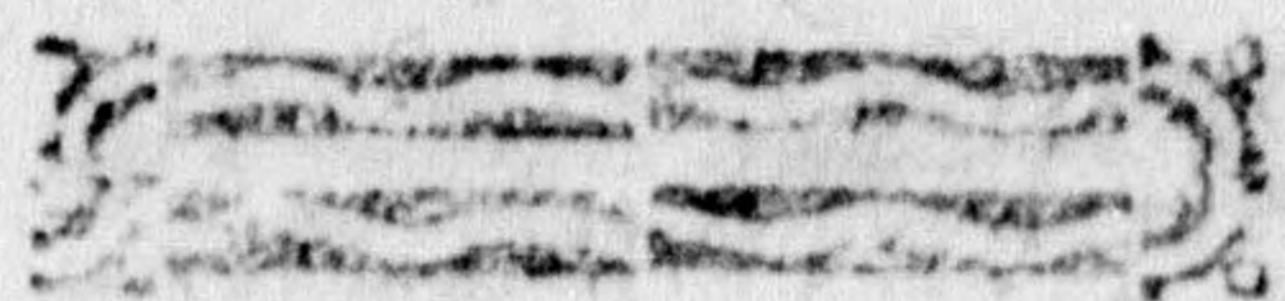
már a' Horváth-orzági Táborból Tisztek vagynak szabadsággal. — 3) 40-ezerből álló Seregről az iratik, hogy jö visszsa a' Tábortól. Ezek mind Német Sergek — és a' mint még a' múlt hónapban irtam vala, Pofony, Komárom, és Györ Vármegyék-is ezekkel lesznek meg szálvá, ha igaz, a' mint irják. 4) Bétsben közönséges hir, hogy a' Magyar gyalog Sergeknél lévő Tiszteknek nem leszén ezután szabad Német' nadrágba állani a' Magyar nadrágos hadi-rendbe, hanem mindennek egy forma és színü nadrága leszén, hogy a' kék és veres hadi-rend a' fehér bugyagótól ne-légyen ezután tarka mint a' farka farka — és az ellenség még megszűnne, ne-esmerhesse, mellyik a' Tiszt a' hadi sorban. — 5) A' Télen meg-esendő békeiséghez a' Portával számot tarthatunk: ezt mindenek hiszik és reménylik, kik elé-is — hátra-is tudnak tekinteni; de azon nem mehetnek-el némely Politikusok — mi légyen hát az oka azon közönséges hir-szerént való *Rékluta* szedésnek; mely-szerint — a' mint hirtelik és irják — Bétsben minden 30-dik embernek fegyvert kelletik Tavaszra fogni — más F. Ts. és Királyi Birodalmokban pedig minden 60-diknak, hogy a' Tábor még 100-ezerrel szaporittassék. Azokkal, kik azt akarják hinni, hogy a' mi Táborunkban ezen esztendőben 80-ezer emberbéli tsorba esett vólna, a' Halál és az ellenség fegyvere miatt — azokkal a' békeiség' előre valo látása azt gondoltatja, hogy ezen Rékluták annak a' tsorbának bé-töltésére valók — és arra, hogy ha több és szélesebb Birodalmunk leszén, több katonákra-is leszén szükségünk. — A' Magyar Regementeknek pedig egy egy Divízióval és

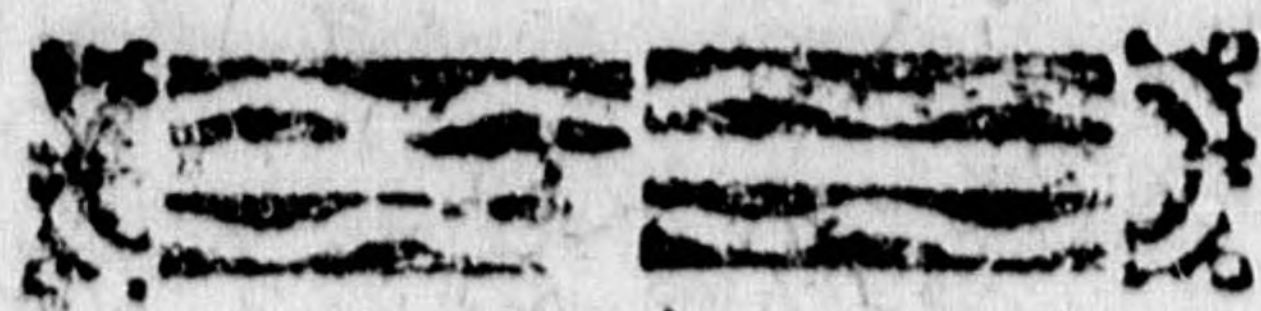
Battalionnal való szaporittások Magyarokból tel-
vén -ki, látni való, hogy még ujj katonák fognak
szedetni Hazánkban. — 6) A' F. Császári Fegyver-
Műhelynek (Fábrica) Tavaszig 70-ezer flintát kel-
letik a' Tábor számára készíteni — noha a' F. Csá-
zári Fegyveres-házban leg-alább 400-ezer Népnek
minden órában fegyvert adhatnak kezébe — annyi
a' kész fegyver. — 7) A' Bétsi Pólgárok; kik a'
magok 4 — 5 sorra épített házaiknak ablakaiból
csak amugy tekintgetnek vala-le a' meg-terhelt köl-
tséges Tábori-szekerekre 's hajokra — most öszve
gyűltenek 's azon sohajtoznak lúttogva, hogy nékik
1-ső Decembertől fogva hadi usorát kelletik fizetni
— a' mint már a' hir bé-lépett közikbe — még pe-
dig 100-tól 15-töt. Az effélék nagyon akadályoztat-
ják a' békeiség hitét; de hiszem ha békeiség léfzen-
is, még az esztendeig el-tart; mig kemény bogokra
köttetik, 's addig-is jó lesz, ha a' már ki-penge-
tett 300-milliomnyi (ennyire vetik némellyek a' már
meg-tett hadi-költséget és kárt) hadi-költségből va-
lami vizsgálja-jő. — 8) Ha eddig valaki Magyar-
országból dohányt vagy por-tubákot akár vala az
Auszriai határba bé-hozni, annak minden fonttól
egy forint harmintzadot kell vala fizetni — ha pe-
dig titkon hozta 's rajta-érték; minden lóttól egy
forint vólt a' büntetés — azért ki-ki által-láthatja
mennyiben került Bétsben valakinek a' pipája vagy
ötta — kivált ha nagyotska vólt; mért e' szerint
mind a' dohány; mind a' por-tubák igen drága va-
la. Ezen kerestet a' F. Cs. és Királyi Udvarhoz tar-
tozott. Már most az a' közönséges hir Bétsben,

hogy ő Felsége szabad bé-hozását engedné a' do-
 hánynak; ugy mindazonáltal, hogy minden Auszriai
 ember, a' kik tsak a' 10 esztendő meg-haladták 5
 — 5 garast fizetnének fő-pénzt — mely-szerént ő Fel-
 sége sem vallana kárt — a' portubákokok-is óltsób-
 ban és nagyobbakat szippanthatnának. E' még ed-
 dig ugyan véghez nem ment; de nagyon hirlelik. —
 9) Hogy ama nagy Vitéz Obester *Képiró* Ur a' *Bar-
 kó* Sergéhez tétetett-által, ennek tsak az az oka,
 hogy az ifjú *Barkó* Ur Obesterségre lépven, az a-
 zon Nevet viselő Seregnél nem kívánna vala ő Fel-
 sége meg tartani. — 10) Az idén a' F. Ts. K. hadi
 Oskolából a' Gróf *Vartensleben* Sergénél Zászló-tar-
 tóvá lett ifjú *Báró Vesselényi István*, ugyan azon
 Seregnél Hadnadgyá — Testvére pedig *Báró Vesse-
 lényi Ferentz*, ugyan ezen Oskolából avagy *Stift-
 böl* — — és ugyan ezen Seregnél Zászló-tartóvá
 lett. — Ifjú Gróf *Réday János* Urú pedig a' F. Ud-
 vari edgyesült Magyar Kantzellárián practizálj, a'
 Haza fő Kormányái körül tanul, hogy valaha Ha-
 zája 's Nemzete szolgálatjára alkalmas lehessen. Bár
 eddig-is a' mi nagyobb méltóságú Hazánkiai illy
 előre nézők lettenek volna — így a' Tabornál több
 Stábális Tisztek volnának — kik a' szegényebb sor-
 fú Magyar Nemes ifjakon-is segithetnének — de sők
 embereknek — ha van mit euniek és inniok, *pro
 concoctione* nyúlászni mennek — Stábális Tiszt leszsz
 a' Frantzia, Spanyol s. t. 's a' szegény Nemes le-
 gény, ki a' rangot tzérnával nem gyözi — szürke
 bajuszszal káplároskodik — az egész Serget el-tudua'
 pedig vezetni. —

11) *A' ki fokot beszél, fokot hadúdz!* azt tartja egy Magyar köz-mondás — ha hát itt a' Magyar Kurir, kinek bõriben áll fokot beszélni, valamit (má-fok után) hazudni talál, azt tsak azért tselekszi, hogy más írók õ felette böltsekedni ne láttosanak. „A' Lembergi Levelek azt mondják, hogy az Oroszok *Otzakovat*, minekutánna a' Várnak harmadik ostromlásában a' Vár' fokáról nagy veszedelmekkel el-verettek volna, negyed-ízben a' Vár' falaira fel-hágván, el-foglalták. A' katonaság senkin sem könyörülvén, mindent fel-kontzólt. A' Tisztek ezen neki boszonkodott Népet az öldökléstõl és pusztitástól el-ném tilthatták; annyira forr vala benne a' Törökök ellen fel-melegedett boszszú-álló méreg. — 12) Itt azt beszéllik, 's már némely Levelekben-is olvashatni, hogy *Pruszszia* hadat izent volna az Orosz Udvar ellen — némellyek-szerint pedig az *Orosz Udvar Pruszszia* ellen; de még ez mind tsak hir. — 13) Hertzeg *Kóburgról* azt mérték némellyek költeni, hogy *Bukurestet* el-foglalta és meg-szállotta volna — ezt sem hiszem. — 14) Bizonyos az a' 11-dik Novemb. költ Levelek-szerint, hogy az Anglus Király ezen hónapnak 7-dikén 4 órák alatt semmi jelt nem mutat vala életérõl, és noha azután valé nap jóbbatskán láttatik vala-is lenni — a' Doktorok nem hiszik, hogy többé lábára álhasson. A' Környül-állások itt most olyanok, hogy tsak nem minden-nap rend-kivül való Tanáts-gyülés tartatik; edgyik Kurir jö, a' másik megyen, és egymásnak adják az ajtó gilintsit — igen terhes idõben esett a' Királynak ezen élet reménységétõl mindeneket meg-

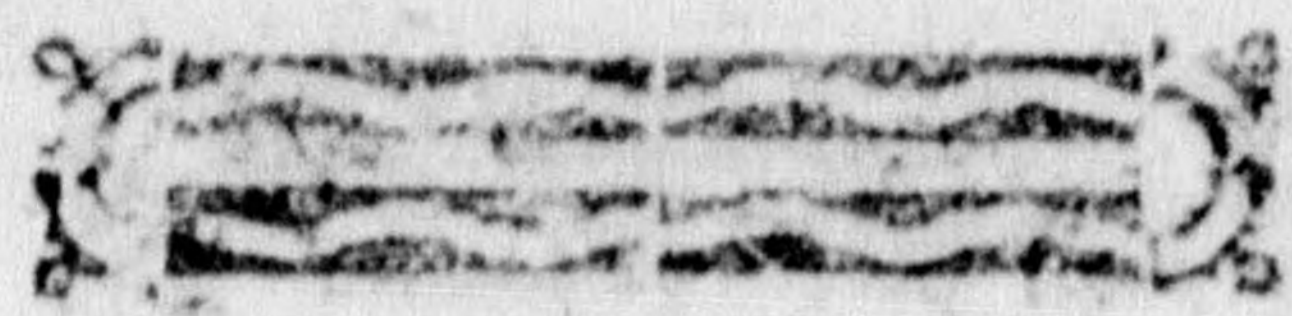
fosztott nyavallyája. A' Lengyel Király sem igaz egélséges — de itt különböző a' nyavallya. — 15) Bétsben a' F' Ts. Királyi Udvarban sok Vendégekre készitettek szállást — a' mint némelyek vélekednek tsak ugyan a' Prufzszus Király, és a' Korona Hertzége fognak ide érkezni — *Tu felix Austria Nube!* — hátha valami van a' dologban — azonban nagy hire vagyon, hogy egy Német Birodalombéli Innep fogna Bétsben tartatni az ő Felsége meg-érkezésével (nálunk ezt az Innepet Ország gyűlésének hívják) hol Római Király választás lenne — és egyéb nagy dolgok igazittatnának-el. — 16) Ama hires Generál *Stuart* — ki a' tudva lévő szerentsétlen Anglus Királyi familliából való vala — és a' Római Udvarnál nevedett vala-fel, ezen hónapnak 5-dikén Péterváradon meg-halálazott, és más-nap minden hadi-tiztesség tétellel el-temettetett. Ezen fő Vezér a' Hertzeg *Ferdinánd* Magyar gyalog Sergének vala ezelőtt egynéhány esztendővel Obestere — és a' Magyar Nemzetnek minden Nemzetek-felett való szeretője vala. Erről azt valja az egész *Ferdinánd* Regementje, hogy néki soha jobb Obestere nem vólt — *requiescat in pace.* — 17) Minekutána az ellenség a' Hazából ki-költözött és a' minden-napi tsatázások meg-szünni kezdettenek; ölzve hivatta ő Felsége a' *Mária Thérési Hadi-Keresztes Rendének* tagjait; kik 14-en tanátsot tartván, következendő 9 fő-hadi Tisztek ajándékoztatának-meg ezen Rendnek kiss Keresztjével, ezen folyó hónapnak 15-dikén: 1) Generál fő Strásamester *Slaun*, 2) Kapitány *Szukolóvikh*, a' *Serviai Szabad-sereg*ből,

3) Májor *Vukássovits*, a' *Likáner* Seregből, 4) Fő Hadnagy *Foith* a' második ágyuzó Seregtől, 5) Obestlájdinánt *Hiller*, a' *Várasdi Krájtzer* Seregből, 6) Inzsinér Májor *Cerini*, 7) Kapitány *Brády* a' Generálstabtól, 8) Kapitány *Neszlinger* a' *Stáin* Német gyalog Sergétől, 9) Obestlájdinánt *Liptay*, a' *Pálfí János* Sergéből — meg-tsalta itt a' szerentse a' mi előre-való el-nézésünket. — 18) Nem régiben, midőn még a' hajókra épített hidak el-nem szedettek volna, 90 famillia Török jobbágyok költözének-által mi hozzánk, minden hozzájuk tartozó mozgó jószágokkal edgyütt; kik a' Portának kegyetlenségéről panaszolkodnak — és hogy a' Törökök mindenekből ki-ették és itták légyen. Azon 5 *Harambasák*-is, kik mint 5 Tólvaj Kompániáknak Vezéri a' *Grádiskai* és *Bányalukai* Kerületben az egész nyáron tólvajkodnak és puztittanak vala, meg-jelenének Nov. 8-dikán olyan kéréssel, hogy ha mi ö-nékkik ezen Télen által egy határ-szélbéli falut adunk a' telelésre, a' jövő Tavaszszal hasznos szolgálatot tennének az ellenség-ellen. Ezeknek kérések fogadatos lévén, minden familliástól edgyütt által-költözének. — 19) Az Anglus Királynak beteges állapotjáról, még egy ujjabban érkezett Berlini Levél-szerint, azt irhatjuk, hogy 9-dik Novembertől fogva minden, ezen Birodalom alatt lévő Templomokban közönséges imádság tartatik érette; de reménység életéhez semmi sints. — A' titkos Tanáts minden nap öszve-van gyűlve, hogy a' halál ezen környül-állásokban a' Birodalmot készületlenül ne-találja — a' midőn a' jelen-való háborúnak-is ezen Udvar egy tsendes és nyugodalmos részese.

20) *Az ezelőtt költ Kurirban meg-iratott Bézsániai tsata, a' Fő-hadi-tanáts' jelentéseiben következőleg találtatik: (**)* *A' Zemlini Tábori-szállásról Novemb. 14-dikén költ:* Minekutánna ő Felsőége a' Sergeknek Téli szállásra lejendő el-takarodásokat el-rendelte volna; egyszersmind arról-is parantsolt, hogy a' Száva-vize partján *Belgráddal* által-ellenben lévő Sántzok, minthogy Télen által őrizettel nem lehetnek meg-erősítve, tehát bé-töltsenek vagy leg-alább mostan haszon vehetetlenekké tétessenek: nem különben arról is, hogy a' Dunavitzán vagy Dunavéfszen lévő hid, el-fzedettsék. Véghez menvén ezen parantsolat, Generál Báró *Lilien* ezen hón. 10-dikén a' *Bézsániai* Táborból el költözött; következő napon pediglen u. m. 11-dikben az ellenség hogy jól végére mehessen, ha valósággal el-takarodtak volna-é a' mi Sergeink *Bézsániától*, vizsgálódó Sajkákat küldött által a' vizen, mely Sajkák a' vizgálásban ilyen rendet tartottanak: leg-elsőben-is egy Török Sajka a' Száva-vizén fel-jöven, mihelyt a' mi szélső őrizetre hagyatott Szabad-seregbéli hadi-vadászainkot észre-vette, mindjárt a' maga ágyuival ezekre tüzelni kezdett: ezek a' magok Stuttzaikból tett tüzeléssel feleltének a' Török ágyuzásra; de azonban azon Török fajtát még több fajták-is nyomban követték, annyira, hogy azoknak számok mintegy 12-tőre nevededett. Ezen fajtákból az ellenség a' partra ki-szállván, kezdett a' mi Stuttzofainkal és *Serviai* Szabad-seregeinkel tsatázni; melyet mihelyt Generál Hertzeg *Valdek* észre vett, legottan a' több Tábori őrizetekkel, *Uláhner*, *Lobkovitz*,

vitz, és *Modéna* Sergebéliekkel, nem különben a' *Joséf Toskána* Dragonyosokkal, a' Szabad-fergeseknek segittségekre ment. Az ellenség több hajókkal is érkezvén, egynehány száz *Spáhsíkot* a' *Belgrádi* Táborbéliek közül már a' mi partunkra ki-szállított vala, ezen *Spáhsíkok* az *Uláhnereknek* és *Dragonyosoknak* mindenik szárnyára olyan dühösön ráütöttek, hogy a' miéink elsöben hátrálni kényszerítettek; de tsak hamar ezek olly serénységgel támadták-meg a' *Spáhsíkokot* és az ellenséget, hogy magok halottjaiknak nagyobb részét a' tsata helyén hagyván, el-szaladni kényszerítették. Az ellenségnek ezen vizsgálta veretését nevezetesen a' *Toskána Joséf* Dragonyos Kapitány *Egermannak* lehet köszönni: ezen-kivül még egy osztály *Vasafok* és ugyan annyi *Vurmzer* Húszárok segittségere érkezvén, az ellenség egészen hajókra rakodván, el-takarodott; tsak-ugyan némely *Jörizöinknek* *Kunyhóit* vizsgálta menetelekkor felgyújtotta. Ezen tsatában estenek-el részünkről, a' *Lobkovitz Uláhner* Fő-Hadnagy *Schachlauszky*, és a' Strásmesteren alól számlálva 15 legény, és 19-lovak; sebeket kaptak részünkről ezen következendők; a' hadi-vadászók' Fő-Hadnagyja *Morotz*, *Vurmzer* All-Hadnagy *Meskó*, *Toskána* Dragonyos Fő-Hadnagy *Haager*, és a' Strásmesteren alól számlálva 51 legények, nem különben 70-lovak. Az ellenség közül a' mint végére lehetett járni, halottak és sebesekek mintegy 300-ig valók vóltanak; kik között maradott szép fegyverekből és egyéb drága készületekből lehetett itélni, hogy *Török* Tisztek és Fő-emberek sokan találtatnak. Eddig vagyon a' Fő Hádi-Tanártól ki-adatott mostani jelentés. (**)

21) *Bakarból Dalmáciában Nov. 1-5-ö napján. Vu-
kássovits Májor, az Isten oltora, mellyel a' hit szegő
istentelen Skutari Basát meg-dorgálta volna az Ur,
ha a' Montenégrinusok állhatatosok vóltanak volna,
a' múlt napokban ő Felségéhez utazott. A' F. Tsá-
szár igen kegyelmesen fogadta, és szorúlt állapotjá-
ban okos maga-viseeléséért meg-ditsérte, és minden
tselekedetét ezen igen fiatal Tisztnek helyben hagy-
ta. Szabad-seregnek fel-állittására tellyes szabadsá-
got adott néki ő Felsége; 's a' mellett azon Kerü-
letet-is meg-határozta, a' melyben szabad nékie ka-
tonákat fogadni. A' Montenégrinusoknak nagyobb
része hajul az ő részére. Ez okból maga reményli,
hogy az ő 4-ezerből állandó Seregét többnyire Mon-
tenégrinusokból fogja fel-állítani. Annyira tudta ma-
gát alkalmaztatni ehhez a' vad Néphez.*

Holmi apróságok.

22) Sok szó vólt a' Nagy-Vezérnek 3 milliomból
álló Hadi-sátoráról; mitsoda jövedelemből állittatik
lábra közönségesen a' hadba menő Nagy-Vezérek-
nek Sátora, kérdés? Rendes az eredetje ezen jöve-
delemnek; mert néha napján (tsak a' múlt század-
ban történt) a' 'Sidóknak Tudósaik egynéhány Tö-
rökökkel el-akarták hitetni, hogy tsak a' 'Sidók
fognak a' Paraditsomba bé-botsáttatni, a' Törökök
pedig nem meszse onnét méltóztatnak egy nékik
ki-szabott helyen meg-telepedni, a' honnét szeren-
tséjek lészén a' 'Sidó Nemzetnek Paraditsomi gyö-
nyörüségét szemlélniek. Fülébe ment ezen versen-
gés a' Nagy-Vezérnek, és így mondotta-ki a' Sen-

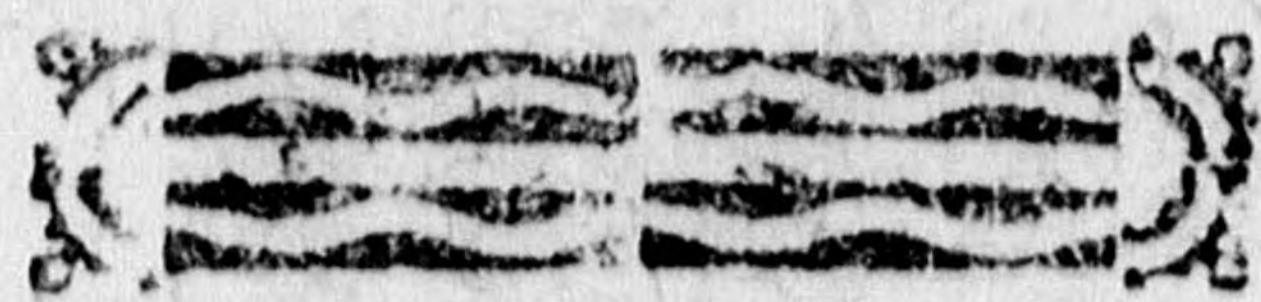
tentziát: A' 'Sidóknak menedék helyek fog lenni, nem lesz szükség se Sátorra, se hajlékra. A' szegény Töröknek a' levegő alatt laknia kelletik, szükség tehát hogy Sátorra valót az Ország Fő-Rendinek a' 'Sidók öszveségesen adakozzanak. Azólta tehát a' Szúltán, és e' helyett a' Nagy-Vezér, olly drága portékákból készíti Sátorát, hogy a' leg-gazdagabb 'Sidó-is könyvezik annak ragyogására, még minekelötte szemébe tünt volna.

23) A' Novemb. 17-dikén költ Szebeni Levelek semmi emlékezetre méltó történetet magokban nem foglalnak, mellyet már mi 7-szer meg-ne irtunk volna — hanem azt újra erősítik, hogy itt mind benn a' Hazában, mind a' határ-széleken tellyes tsendesség vagyon. 24) Az ellenség Oláh-országból mind el-szökött, alig vagynak a' nagyobb Helységekben és Városokban némely őrizetre hagyatott katonák imitt amott. *Kaminiekben*-is egy Basa áll vala mintegy 200-főből álló Néppel. El-végzik a' miéink, hogy erre rá-üfsenek, mellyet magára vállala önként Májor *Schertz* a' Generálstabtól. Rá-üt a' mi Szabad-fergeseinkel a' Basára és *Kimnik* Városára véletlenül — a' Basát el-fogja — el-kergeti 's széleszti ennek Népét; kik közzül mintegy 20-an el-esének. Az a' préda, mellyet ekkor nyerének a' mi Szabad-fergeseink igen nagy — tsak kész-pénzt 5000 forintot kaptanak. Ezen történet minden órán, minden környül-állásaival edgyütt bővebben le-fog iratni.

Külső-orzági Tudósítások.

25) A' ki a' Portával való háborút a' két Frigyesek közzül még tovább-is folytatni akarja, és a'

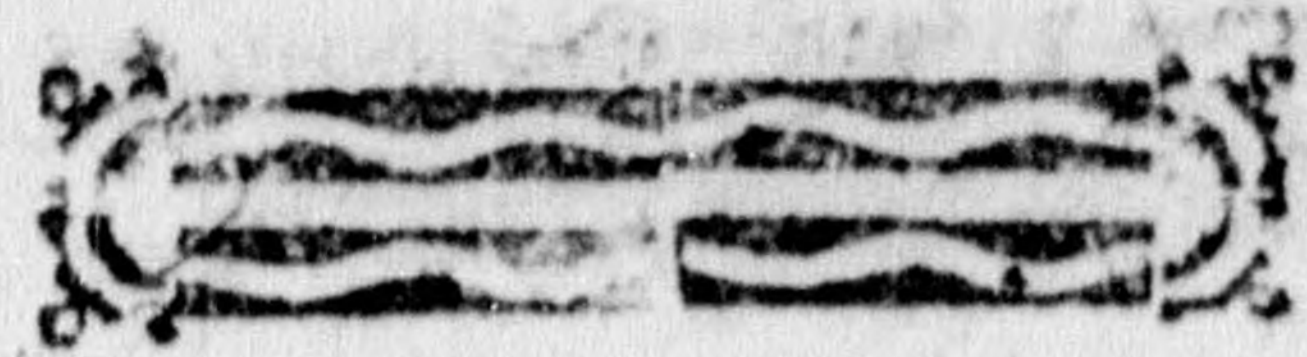
már

már ki-szabott béke-séges közben-járók fel-tételeinek nem enged, annak háborúja van a' Pruszszus Udvarral, azt kiáltozza teli-torokkal egy Német-országból költ Ujság-levél. Talám ebből költötték azt, hogy a' Pruszszus az Orosz Udvar ellen hadat izent legyen; minthogy ez *Krimitől* nem örömezt kívánván el-állani, nem gondolnók, hogy a' háborúnak-is olly könnyen végét szakasztaná — midőn már egyedül is a' Törököt egynéhányszor meg-korbátsolta. — Ez a' Levél el-nem mehet azon a' gazdaságon: miért hozzák ki a' Regementeket Austriába, Tseh-országba és Morvába? holott Magyar-orzágon sokkal oltsóbban élhetnek, mint ezen sovány földeken. Éppen ollyan formán járja az Europai Udvarokat keresztül kofsúl a' titkos Politika; mintha még egy háborús fazék volna a' tűzhez téve, és alig ha béke-ség köttetik tökéletesen a' Portával, míg a' másik háború el-fog következni, úgy hogy némely Hatalmos-ságok kéntelenittetni fognak edgyik ellenségek földjéről a' más ellenség' földére fordítani Sergeiket.

26) Az Orosz Udvar a' Lengyelek ellen hogy a' hadat meg-izente legyen, a' közönséges Levelekben lehet olvasni: bár-tsak még vagy 6 Udvar ellen izenne ezen Tsászári Udvar hadat, hogy ijesztene rá egész Europára. Már a' *Svéd*, *Török*, *Lengyel*, és a' mint mondatik a' Pruszszus ellen izent hadat — ha a' Német Tsászár el-találna -- -- -- állni a' frigytől — elég módja lenne a' tsatázásban.

27) Ezen folyó esztendőben 89-ezer 447 Rékluták fogtanak a' II-dik *Josef* Tsászár Zászlói alatt fegyvert, az hónap-szám-szerint bé-adott *listák*-szerint.

28) Tábóri Fegyver Tárnak - mester *Gemingenről* az iratik, hogy 2000 forint esztendei fizetéssel nyúgodalomra tétetett.

29) Ezen ritka történeteknek szele már rég hogy Bétsben fúdogal; de minthogy a' dolognak tökéletességéről semmi bizonyost nem tudhattunk — a' dolog-is egy kevésbé tsiklándázó halgattunk vele — de már most midön minden Német Levelekben közönségesen olvashatni — nem látom által az okát miért nem a' miénkben-is. — Midön a' Török a' Bánátba bé-ütött — és a' mi Tábornk magát, a' setét éjtszakának idején olly szörnyü zenebonák között visszavonta, (le-irhatatlan ezen lárma) a' F. Tsászár szokása-szerint egy könnyü lektikán szalad vala a' maga Népe előtt, mellette ülven a' kotsiban a' maga testi-orvosza. Mint a' Tömötz ollyan setét vala az éjtszaka már akkor, midön a' Török lovaság (az Oláhoknak azon hir-adásokra, hogy szalad a' mi Táborunk) a' szaladó Seregnek éppen azon a' szárnyán, mellyen ő Felsége megyen vala, elé vágata. A' setét éjtszakában lévő bódulás közönséges lévén, mit tselekédjék ő Felsége? fel-ugrik egy vezeték lóra, *Brambilla*-is másra; ki csak hamar le-is tséppene a' lóról; de szerentsésen. — egy lovászfa ő Felségének el-fogottaték — maga pedig az ellenségtől kergettetvén, a' setéttség miatt el-tévejedik — és a' midön maga sem tudná hol jár, talál 2 köz-katonára — 's kérdi: esmerteké engemet? igen-is (szóllának ezek) esmerjük Felségedet — Felséged a' mi Tsászárunk. Nohát maradjatok velem és óltalmozzatok engemet, ha szerentsé-

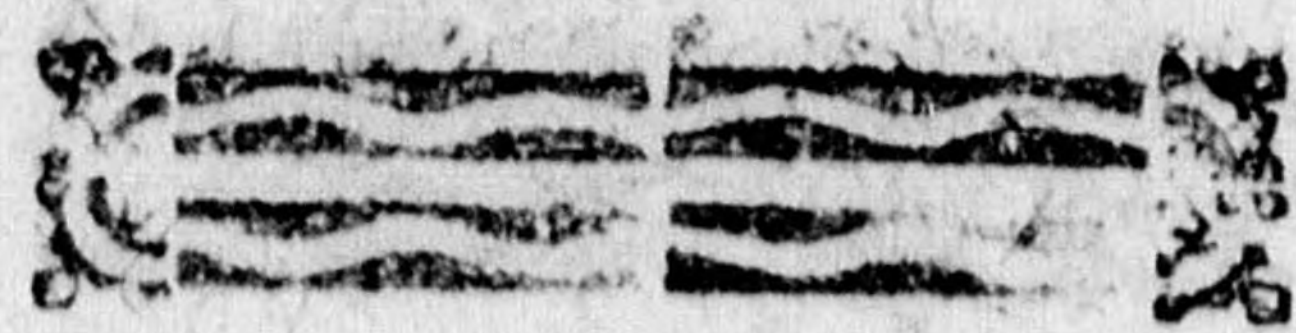
sen a' Táborhoz érünk, mind a' ketten Tisztek vagytok — mennek edgyütt egy darabig, 's széllyel néz egyszer ő Felsége, hát mind a' két katona elolvadt — mit tsináljon ő Felsége! az Isteni gondviselés szerentséfen a' Táborhoz vezérlé. Eleget keresék a' 2 hitetlen Test-örzöt más nap, de reájok nem találának; szavaikról ugy itél ő Felsége, hogy külső Országiak vóltanak légyen. — A' mondatik, hogy midön ezen vissza-vonódás esett, már némely tselédji ő Felségének el-szaladtanak, némelyek pedig még aluszna vala; és hogy tsak egy Lovász lett vólna ébren, ki a' véghetetlen lármat halván, maga költötte vólna-fel ő Felségét — és hogy ezen Lovász éppen a' lett vólna; ki annak elötte való nap 25 páltzát fogott vala-ki a' F. Császári Császárból bizonyos korhelségéért — 's ezen hüséges vigyázatjáért más-nap 100 arannyal ajándékoztaték meg ő Felségétől — *Ferentz* fő Hertzegről már tudjuk, hogy a' leg-utóljára magát vissza-vónt *Nádasdi* Sergebéliek a' 4-szegü hadi-testben hozták vissza; kiknek más-nap 50 arannyokat ajándékoza.

30) *A' Vársói Levelek-szerint* 19-dik napja vala Augustusnak az a' vérrel bé-fetskendeztetett nap, melyen az *Otzakovi* Törökök az azt ostromló Oroszokra ki-ütvén, hátúlról-is a' Tatároktól meg-szorítottán, egynéhány ezer *Muszka* életét vesztette — és ha Hertzeg *Repnin* Generál *Szuvarovnak* idején köztant segítségül nem érkezett vólna, a' Törökök az egész Orosz Tábornak bal-szárnyát egy talpig le-áprították vólna. Ezen ütközetben egy Generál és 30 Orosz Tisztek estenek-el, 40 Tisztek meg-sebesítet-

tettének; kik közül annakutánna sokan meg-hóltak. 31) A' *Kinburni* nagy Puska-por magazinnak fel-gyújtásával, edgy 800-nyi emberrel meg-tölt Templom omlott vala-öszve; kik mind a' Templom fedele alatt temettetének - el. 32) *Rómánzov* Moldovában a' *Seráskiertől* egy kevélsé vízszá-nyomatott, minekutánna ez a' Nagy-Vezértől segittő Serget kapott; de már most *Rómánzov*-is a' Lengyel-országban hagyott Serget a' magájéhoz ragasztotta — és nem vette tréfára a' dolgot. 33) Bizonyos már az-is; hogy ama híres Orosz Tengeri Vezér *Grájk* megholt, és el-is temettetett; kiben az Oroszok nem kevélsét vesztettének. 34) A' *Finlándiában* a' *Svédek* ellen Táborban szállott Sergek már *Pétersburgba* és másuvá vízszá-mentenek. — A' *Dániai* Sergek a' *Svéd* határokból mind ki-költöztenek. — Midön a' *Svédeknek* a' *Dánusok* ellen küldött ujj Nemzeti Szabad-sergek útnak indulá, a' már határjok között lévő *Dánusok* ellen, ezen Seregnek Tábori Papja *Engzel*, egy Prédikátziót tartha; melly Prédikátziójával annyira fel-búzdította a' *Hazafiakat*, hogy 100-ezer *Svéd* *Hazafiak* önként igérék magokat a' *Hazájokért* fegyvert fogni, ha a' jövő Tavaszon a' szükség ugy kívánná. Ezen Prédikátzió egy valaki által ki-nyomtatván, 10-ezer *Exemplár* igen rövid idő alatt el-kele belölte. — Ebből megtetik; hogy egy jó Tábori Pap mindenkor egy jó Vezérrel vetekedik.

35) *Berlin*. — egynéhány naptól fogva itten semmiről egyébről nem beszélének tsak a' háborúról — 2 ágyuzó Kompania *Berlinből* már nagy sietséggel el-indult. Az egész *Pruszizus* fegyvert viselő Népmozgásban vagyon. 36) Hogy a' *Pétersburgi* Udvarnál volt *Pruszizus* Követ *Báró Keller* vízszá-hivatott, annak azt adják okául: hogy ezen Követ Ur, a' *Pétersburgi* Udvar körül mindent meg-szagólván, a' nagyobb fejek előtt nem igen láttatik vala kedvességben lenni — sőt maga az *Orosz* Tsászárné kérti vala a' Királyt, hogy váltatná-fel mással ezen Követet; mely kérésére a' *Tsászárnénak* a' Király egész

egész betsülettel és barátságosan ezt felelé, hogy leg-ottan vissza fog-jöni *Péttersburgból* a' Követ, ha a' Tsázárné-is a' maga Berlinben lévő Követjét Gróf *Románzovt* vissza-hivatná. Ezen Követbéli változás meg-efett — de nagyon meg-jegyzésre méltónak találják némely Politikusok azt, hogy a' Pruszszus Udvarhoz küldött uj Követ *Neszszelrodé*, hajdon a' *Berlini* Udvarnál vala szolgálásban, tsak egy Vendég-fogadóba szállott-bé, és azolta-is ott nagyon, mint más Helytartó Udvari Követeknek szokások nem fogadott más szállást. 37) Báró *Keller* Ur már most *Hágába* tétetett által Követnek, onnan pedig az eddig ott vólt Pruszszus Követ *Báró Alpensleben* Ur *Londonba* a' maga hajdoni Követtségbéli helyére vissza-mélt. 38) Pruszszus Hertzeg *Heinrikh* (nem Testvére a' Pruszszus Királynak, mint a' minap hibáson irtuk vala) *Párisba* 3 Kamarás Urakkal ment, és a' jövő Juliufig fog ott múlatni — melyből a' vizketes eszü Politikusok azt költötték, hogy a' Frantzia, Anglus és Pruszszus Konyhán-is a' tűzhez vagynak téve a' réz-fazakok, mellyekben a' jövő Tavaszra vagy meg-főne az On-galúska, vagy a' mások Konyháján-is félig meddig főve kellenék meg-vatsorálni.

39) *A' Lengyelekről mit mondjunk?* Ide néz most a' Világnak edgyik szeme — lokot irhatnánk innen; de el-kéltünk — indulni kell dél-után a' *Deresnek*; azért tsak ezt mondjuk mások után, hogy az *Orosz* Udvar az 1768 — és 1775-ben ígért párt-fogó kötésről lemondott — a' Pruszszus Udvar jelentette az *Orosz* Tsázárnénak, hogy a' maga katonáit a' Lengyel földről másuvá szállítsa — de a' mint haljuk még egy más *Orosz* Sereg is *Varsó*-felé útban nagyon — hát ha a' Pruszszusok is oda igyekeznek — mi lesz ebből? az — hogy az *Orosz* katonáknak a' Lengyel és Pruszszus meg-mútotják az Ország' útját — vissza-jövet pedig a' Pruszszusok bé-térnek *Dántzigba* egy itze borra — ott maradnak a' Télen — és Tavaszra mindenik meg-tanúlja a' halász-mesterséget.